

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKYBINIS MINTIES LIE-
TUVIŲ DIENRASTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN CATHOLIC
DAILY IN AMERICA.

No. 189.

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
Kaina 3c.

ANTRADIENIS, RUGPČIO-AUGUST 11 D., 1936.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Telefonas: Canal 7790

Administratoriaus: CANal 2821 METAI-VOL. XX

ISPANIJOS SUKILĖLIAI PAĖMĖ SANTANDER MIESTĄ

PIETINĖ ARMIJA DVIEM KOLIUMNO- MIS ŽYGIUOJA MADRIDO LINK

LISABONA, Portugalija, rugp. 10. — Ispanijos sukilėliai per radiją paskelbė, kad jiems sekasi naikinti užsilikusias radikalų grupes Ispanijos žeminiame dalyje. Ir šis žygis bus vedamas iki pietinės armijos atžygiuotos arėjos Madrido. Kaip tik tas įvykis, tada žeminiame armija visu smarkumu užtels sostinės link.

Be kitako sukilėliai paskelbė, kad jie paėmė Santander miestą ir tuo vardu provinciją ties Biskajaus įlanka. Tas reiškia, kad radikalai netenka svarbios strateginės vietos, per kur jie gaudavo maisto ir ginklų.

Madride neslepama tarp radikalų pasireikšusi baimė gavus žinių, kad sukilėlių pietinė armija skubiai žygiuoja žemių link.

Nepaisant to, radikalų vyriausybė ir toliau skelbia apie savo "laimėjimus", kad tuo būdu padrasins savo milicininkus atkakliau ginti Madridą. Negana to, kad vyriausybė džiugina ginėjus "laimėjimais", bet ji dar tvirtina, kad sukilimui greitai bus užduotas "mirtinas smūgis".

Žinomis iš Seville, viena sukilėlių pietinės armijos koliumna jau užėmusi Badajoz aukštumas.

POPIEŽIAUS ATSTOVAS APLANKĖ SPAUDOS PARODĄ

VATIKANAS, rugp. 10. — Apaštališkas delegatas J. Amerikos Valstybėms, Jo Eksc. arkivyskupas A. G. Ciegnani, aplankė čia katalikų spaudos pasaulinę parodą ir ypatingai domėjosi J. A. Valstybių katalikų spaudos eksponatais.

Jo Eksc. reiškė apgailėjimo, kad Amerikos katalikų galiną veiklą nepakankamai atvaizduojama tos šalies pasauliniuose laikraščiuose. Tad žymi dalis katalikų nė nežino apie svarbiuosius įvykius Amerikos katalikybės pažangoje.

VIESULAS CHICAGOJ

Užvakar vėlai vakarą po karštos dienos viesulas su perkūnijomis ir lietu suaišga ištiko Chicago. Buvę parkuose ir ežero pakraščiuose dešimtys tūkstančių asmenų permirko. Pakraščių sargyba daug žmonių išgelbėjo iš bangų daužomų valčių. Vietomis medžiai išlaužyti, arba išrauti.

SEVILLE, Ispanija, rugp. 10. — Šis sukilėlių valdomas miestas aptuštėjo. Visi čia buvę kariai, kaip morokiečiai, taip ispanai, dviem galingomis koliumnomis leidosi žygiuoti Madrido link. Miesto saugumui paliktos monarehistų savanorių stiprios pajėgos.

Žygiuojančios koliumnos vyksta daugiausia militariniais trokais. Turi pakankamai įvairios rūšies patrankų, kulksvaldžių, ir amunicijos. Turi ir lėktuvų, su kuriais vedama žvalgyba ir nurodomi žygiavimui keliai.

Koliumnos tikisi susidurti su radikalų gausingomis gaujomis. Pakeliui jos bus sutriuškintos.

Iš Seville per radiją pranešta sukilėlių žeminiame armijos vadui, kad iš pietų fronto jau eina pagelba, kad suremus radikalų valdomą Madridą. Gal šią savaitę bus galutinai apsidirbta su Madridu.

Pietinės armijos vadai reiškia pasibaisėjimo, kad radikalai savo valdomuose plotuose vykdo terorą, žudo beginklius žmones.

GRĮŽO ISPANŲ SUKILĖLIŲ VADAS

LISABONA, Portugalija, rugp. 10. — Gen. Millan Astray, Ispanijos svetimšalių legijono Morokoj vadas, grįžo iš Pietų Amerikos. Jis, sakoma, yra vienas ispanų kariuomenėje mylimiausių vadų. Vyks ispanų sukilėlių karo frontai.

SĄLYGOS PALESTINOJE NEGEREJA

JERUZALĖ, rugp. 10. — Britų autoritetai ragino arabų vadus, kad jie nutrauktų arabų streiką prieš žydus ir ginkluotus žygius prieš britus. Arabų vadai atsakė neigiamai.

ZAMORA YRA PARYŽIUJE

PARYŽIUS, rugp. 10. — Iš Vokietijos atvyko čia buvęs Ispanijos prezidentas Niceto Alcalá Zamora, kurį radikalai prieš revoliuciją pašalino ir jo vieton įstatė liberalą Azana.

VALSTYBIŲ MILICIJŲ MANIEVRAI

CAMP CUSTER, Mich., rugp. 10. — Illinois, Wisconsin ir Michigan valstybių milicijos turi manievrus. Dalyvauja ir reguliari kariuomenė.

IŠ REVOLIUCIJOS ISPANIJOJE

Ginkluoti radikalų milicininkai lydi Madridan paimtus nelaisvėn sukilėlių kelis karininkus. Kaip žinoma, radikalai neturės jiems pasigailėjimo. Iš kai kurių atvaizdų matoma, kad radikalų milicininkai yra vaikėzai. Ams.

MADRIDO RADIKALAI ŽA- DA DARBININKAMS ROJŲ

GIGALTARAS, rugp. 10. — Ispanijos socialistų vadas ir gausios komunistų sešras F. L. Caballero per radiją iš Madrido paskelbė padrasinimą radikalų vyriausybės darbininkams milicininkams, kad jie atkakliau gintų respubliką. Girdi, kai radikalų bus laimėta, bus aiškiai žinoma, kad pačių darbininkų bus laimėta, nes jie šandien daugiausia lieja kraują.

Po laimėjimo, pareiškė Caballero, darbininkai susitars su kito laimėjimo — jiems, girdi, bus paduotas respublikos valdymas. Tai būsimi darbininkų respublika ir darbininkai gyvena kaip "rejuje".

Vargiai galės kiek šie viilingi darbininkams žadėjimai. Ne gė ispanai nežino, kaip darbininkams klostasi Rusijoje, kur ji vardu valdoma.

DAUG ŽMONIŲ NAUDOJA- SI LEKTUVAIS

Paskelbta, kad liepos mėnesį iš Chicago airporto visomis septyniomis oro linijomis nandojosi 13,376 asmenys.

Tai rekordas. Pereitais metais liepos mėnesį iš šio airporto išskrido 10,381 asmuo. Aiškus žymus priauginas.

NUBAUSTAS KALĖTI

Anthony Petraitis, 41 m. amž., 1305 So. Sawyer ave., užneatsargų važinimą su automobiliu teismo nubaustas kalėti penkias paras.

NACIONALIS UNIJOS SOCIALIAM TEISINGUMUI SUVAŽIAVIMAS

CLEVELAND, Ohio, rugp. 10. — Nacionalinė unija socialiam teisingumui (National Union for Social Justice), kun. C. E. Coughlino sudaryta organizacija, čia turės trijų dienų suvažiavimą. Prasidės penktadienį, rugp. 14 d.

Pranešta, kad suvažiavime įžengiamąją prakalbą sakys senatorius. Rash D. Holt iš W. Va.

Be to, suvažiavime sakys prakalbas Union partijos kandidatai į prezidentus ir viceprezidentus, Lemke ir O'Brien.

Suvažiavime dalyvės ir kun. Coughlin.

NAUJAS POPIEŽIAUS ATSTOVAS PARYŽIUJE

PARYŽIUS. — Čia atvyko naujas Popiežiaus atstovas (nuncijus) Prancūzijai. Jo Eksc. arkiv. Valerio Valeri.

Geležinkelio stotyje nuncių pasitiko protokolų direktorius, kaip vyriausybės atstovas, kun. mons. Delabar, atstaujantis Paryžiaus kardinolą arkivyskupą, kurs buvo išvykęs Liurdan, ir įvairių katalikų organizacijų prezidentai.

UŽEJO ALKOHOLIO VARYKLĄ

Federaliniai agentai užklupo didelę alkoholio varyklą garadžiujė, 3638 W. 65 place. Areštuoti du vyrai.

DARBININKŲ GRUPĖ REMS ROOSEVELTĄ

WASHINGTON, rugp. 10. — Labor's Nonpartisan League (Darbo nepartinė sąjunga) suvažiavimas paragin-tas, kad ši sąjunga remtų prezidento Roosevelto kandidatūrą tuo sumetimais, kad prezidentui turi būti duota proga baigti šalies ekonominio gailvinimo pradėti darbai.

Nurodyta, kad laimėjusi rinkimus kita partija, pablogintų šalį stovį, kadangi ji imtų griauti tai, kas iki šiol atstatyta.

Ketverių metų prezidentavimas yra trumpas laikotarpis, kad būtų galima kas naudą atsiekti. Šio laikotarpio pakanka tik užsimojimai.

Reikštas pageidavimas, kad visi organizuoti darbininkai remtų prezidento Roosevelto kandidatūrą, nes jis yra darbininkų bičiulis.

RADIKALŲ ŠOKIAI BAŽNYČIOJE

CERBERE, Ispanija, Prancūzijos pasieny, rugp. 10. — Ispanijos radikalai vakar vakarą surengė čia šokius sudegintos bažnyčios viduje. Jie tai padarė gavę žinių per radiją iš Madrido apie radikalų "laimėjimus".

Vieno korespondento klausiamas apie šokių vietą radikalų vadas atsakė, kad miestelyje yra kitų vietų šokiams. Bet pasirinkta bažnyčia tuo sumetimais, kad "žmonių tarpe panaikinus idėją apie bažnyčių šventumą". Ko gera norėti nuo idijotų radikalų.

Sveikiname Kunigų Vienybės Seimą

Šiandien įvyksta Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės metinis seimas. Jis įvyksta gražiojoje Marianopolio Kolegijoje, Thompson Conn. Sveikiname seimą linkėdami sėkmingai rišti Amerikos lietuvių religinio gyvenimo ir veikimo reikalus!

"Draugo" Redakcija ir Administracija

KRAUGERIŲ RADIKALŲ DARBAI ISPANIJOJE

Sunaikinta daug kultūros istorinių paminklų

NUŽUDYTA ŠIMTAI KUNIGŲ IR VIE- NUOLIŲ — BROLIŲ IR SESERŲ

MARSEJIS, Prancūzija, rugp. 10. — Iš Ispanijos atvykę čia amerikiečiai pasakoja, kad radikalai, socialistai, komunistai ir jų sėbrai, bažnyčias ir vienuolynus pradėjo pulti ir deginti, kaip tik Madride gauta žinia apie kariuomenės sukilimus. Kaip be matant, gražiausios ir istorinės bažnyčios Madride apipileštos ir pakeistos griuvėsiais. Kai judašmėn radikalų gauja stengiasi susimeti, kad sudeginus Nekalto Prasidėjimo bažnyčią ties Goya gatve, ten buvusi vežikų grupė nurodė gaujai, kad skersai gatvės yra žibalo didelis sandėlis. Tad bažnyčia nepadegta, tik jos vidus išgriautas. Tarp kitų sudeginta ir Sv. Izidoriaus senoji katedra. Daug bažnyčių sudeginta Barcelonoje ir visoje Katalonijos provincijoje, taip pat Malaga, Valencija ir kituose miestuose ir radikalų valdomose srityse.

Patirta, kad Barcelonoje tik dvi bažnyčios nesudegintos. Radikalai rado, kad jos jiems reikalingos, kaip paprastos patalpos. Viena bažnyčia pakeista ligonine, kita — sandėliu. Apiplėšta ir sudeginta bažnyčios, vienuolynai, tikybiškos mokyklos ir net privačios koplyčios. Ligoninė pakeista puošnioji katedra. Altoriai, šventųjų statulos, paveikslai ir visos vidaus išrėngimas išvilkta gatvėn, sulaužyta, sudraskyta ir sudeginta.

Pabėgėliai matė, kaip radikalai iš vieno traukinio ties Albacete stotimi išvilkė devynis kunigus ir keleiviams matant juos nužudė.

Šimtai kunigų, vienuolių brolių ir seserų nužudyta. Daugelis pasislėpė. Duoti prieglaudų kunigui ir vienuoliams arba vienuolėms, reikš pasislėpti radikalų gaujų pagiežą. Pabėgti nėra galimumo. Radikalai saugoja visus kelius ir laukus. Su dideliu vargu praleidžiami tik svetimi šaliai.

Vieche, kur yra vyskupijos būveinė ir religinio veikimo

istorinis centras, sudeginta 40 bažnyčių, koplyčių ir vienuolynų. Tarp jų yra žuvus ir dinga savo menu katedra.

Anarchistų vadas Durruti pašalino iš vyskupo namų Barcelonos vyskupą Manuelį Iruriti y Almandoz. Vyskupas apsitaisė prastais civiliniais drabužiais ir poros kunigų (taip pat persirengusių) lydimas laimingai nuėjo į uostą, kur paimtas italų garlaivis. Neturima tikrų žinių, apie kitų vyskupų ir kardinolo Vidal y Barraquer, Taragonos arkivyskupo, likimą. Neturima žinių, ar Taragone bažnyčios išlikusios sveikos. Bet Gerona mieste sudeginta katedra ir eilė bažnyčių su vienuolynais. Tenai komunistų ir anarchistų gaujos trankosi po visą sritį, žudo kunigus ir pasaulininkus katalikus ir degina bažnyčias.

Apiplėštas, bet nesudegintas garsus istorinis Ripoll vie nuolynas. Dvieju kataloniečių grafų, Wilfredo ir Berengero, kapai atplėsti ir iš karstų jų kaulai išmėtyti. Kai kurie žmonės surankiojo kaulus ir laikinai sudėjo miesto rotužėje.

Toksai šiurpus stovis yra Katalonijos provincijoje ir Madride. Radikalai nepaduoda žinių, kas veikia kitur, kur jie siunta, vėrt tikrais siaubais.

PREZIDENTAS GRĮŽO WASHINGTON

WASHINGTON, rugp. 10. Prez. Rooseveltas iš Hyde Parko grįžo į Baltuosius Rūmus. Ketvirtadienį jis išvyksta apžvalgyti buvusio potvynio ištiktas sritis New Yorko ir Pensilvanijos valstybėse. Paskiau vyks į mkentėjusius nuo sausrų plotus.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatoma giedra; popiet šilčiau.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: United States and its possessions:
 One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — .03c. Canada & Foreign: One Year — \$7.00; Six Months — \$4.50.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
 Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

"DRAUGAS"

Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus.
 Bendradarbiai ir korespondentams raštų negrąžina, jei nepradėda tai padaryti ir neprisiūnčiamas tam tikslui pašto ženklis.
 Redaktorius prima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet.
 Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Skelbimai sekančiais dienais priimami iki 5 val. popiet.

PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse.
 Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Lopijs — .03c.

DIENOS KLAUSIMAI

MEŠKOS PATARNAVIMAS

Kai kurie Amerikos dienraščiai paskelbė žinią, kad Rusijos bolševikų vadai instruktažą savo agentus Jungtinėse Valstybėse prezidento rinkimuose visu smarkiai dirbti prieš respublikonų kandidatą Landoną ir remti prez. Rooseveltą.

Kokių tikslų Maskva tokius įsakymus Amerikos komunistams duoda?

Jie taip daro dėl to, kad nori p. Rooseveltui pakenkti. Bolševikų vadai žino, kad tarp Landono ir Roosevelto eis didelė kova. Didieji kapitalistai ir, žinoma, respublikonų partijos vadai jau dabar vadina Rooseveltą socialistu, komunistu ir dar kitokiu. Yra tokių lengvatikių žmonių, kurie toms pasakoms tiki. Tai Rooseveltui kenkia. Bolševikai, liepdami savuosius dirbti už Rooseveltą, jam dar labiau pakenkia. Tuo jie lyg ir antspaudą uždeda, kad Rooseveltas ištikrųjų yra komunistas.

Kodėl Maskvos bolševikai nenori, kad Rooseveltas laimėtų, o laimėtų Landonas?

Rooseveltas, kiek sąlygos leidžia, rūpinasi darbo žmonių reikalais. Jis stengiasi darbininkams parūpinti darbų, pagerinti jų darbo sąlygas, pakelti algas, bedarbius šelpia. Jis stengiasi pažaboti ir kapitalistų didžiulius apetitus. Toks prezidento nusistatymas išmūša komunistams iš rankų svarbiausią agitacijos įrankį. Jei vyriausybė rūpinasi ir krašto ir darbininkų reikalais, nėra prasmės ją nepasitenkinti, ją keisti.

Bolševikai norėtų matyti Landoną prezidentu, nes jis yra stambiojo kapitalo atstovas. Atsisėdęs prezidento suole jis būtų verčiamas remti tuos, kurie stambiomis pinigėmis sumonis parėmė jo kandidatūrą. Į darbo žmonių interesus nedaug dėmesio tekreiptų. Komunistams plačiai atsivertų durys agitacijai.

Dėl to ir reikia manyti, kad Maskvos bolševikų pasisiūlymas paremti prezidentą Rooseveltą yra ne kas kita, kaip gudrus politinis gestas. Tai meškos patarnavimas demokratų partijai.

KOMUNISTAI PELNOSI

Amerikos komunistams, žinoma, ir lietuvius komunistams ir vėl prasidėjo rūgių piūtė. Jų organizacijos didina savo išdus visokiomis aukomis. Jie dabar kolekтуoja Ispanijos "liaudies frontui", kuris griaua, uždarinėja bažnyčias, žudo kunigus ir vienuolius, eina prie įsteigimo komunistinės tvarkos Ispanijoje. Jie renka aukas Lietuvos politiniams kalinėjams, "demokratijai atsteigti" Lietuvoj; kolekтуoja Amerikos komunistų partijai, kuri taip pat turi savo kandidatą į krašto prezidentus.

Nei vienam nei kitam tikslui neduokite nė cento, nes tais centais komunistai sutaisys žmonėms kruviną bolševikišką bizūną.

Kaip jau rašėme, Maskva įsākė savo pakalikams Amerikoje remti rinkimuose Rooseveltą. Bet komunistai turi ir savo kandidatą į prezidentus. Kaip tą suprasti?

Čia yra aiškus komunistų giseltas. Agituos už Rooseveltą, bet pinigus rinks savo partijai būk tai komunisto kandidato paramai. Bet kad jie gerai žino, jog jų kandidatą vis vien nelaimės, dėl to surinktus pinigus sumaudos ne rinkimams, bet komunizmo skleidimui.

Taigi, dabar komunistai pelnosi visomis pusėmis.

MŪSŲ AUKŠTOJI MOKYKLA

Šiandien pavadame visą savo dienraščio puslapį mūsų aukštajai mokyklai Amerikoje — Marianopolio Kolegijai, Thompson, Conn.

Mes neabejojame, kad ir be to samonin-gieji lietuviai jau gerai žino apie šią įstaigą ir jos reikšmę mūsų religiniame ir tautiniame gyvenime, tačiau manome, kad nebus pro šalį dar kartą priminti, ypač šiuo laiku, kuomet už kelių savaičių prasidės mokslo metai.

Duodami vietas šiam svarbiam reikalui — Lietuvių Kolegijai garsinti, mes primename, kad toji Kolegija įsteigta ir užlaikoma ne dekoracijai ir tuščiam pasigyrimui, bet tam, kad ji nešėtų lietuviams naudą, kad tėvai leistų jai savo sūnus.

Tenka girdėti tėvų, kurie džiaugiasi tuo faktu, kad Amerikos lietuviai jau tiek daug kultūriniai pakilo, kad ir kolegiją įsisteigė ir ją užlaikyti pajėgia, tačiau savo sūnų ten neleidžia, nors žino, kad Marianopolio Kolegijoje mokslas yra aukštai pastatytas, kad ji yra akredituota.

Taigi dėl to mes ir rašome plačiau apie Kolegiją, nes aiškiai matome savo tautiečių tuo atžvilgiu nenuoseklumą ir dalinai apsi-leidimą.

Steigėme savas mokyklas tam, kad jos mums padėtų palaikyti tautiškumą jaunose kartose. Tai kainavo daug darbo ir pinigų. Mokyklas dabar turime, dėl to naudokimės jomis.

Mums ateina į galvą klausimas, kaip ar galima būtų pavadinti religikai ir tautiškai susipratusių tokių tėvų, kurie galėdama neleidžia savo sūnus į lietuvišką kolegiją.

Jei esame lietuviai, būkime lietuviais pilna to žodžio prasme — leiskime savo vaikams į lietuvišką mokyklą, kad ir jie išaugtų gerais, sąmoningais lietuviais.

LAISVAMANISKA PASTABA

"Sandaros" redaktoriui pavyko padaryti labai laisvamaniską pastabą, dėl kurios laisvamanių veikėjai ji turėtų pagirti.

Pamatę katalikiškuose laikraščiuose stambių aukų Marijonų Kunigų Seminarijos kolyčiai statyti, "S-ro" redaktoriui ėmė nervuotis ir parašė, kad, girdi:

"Nuošaliai stovintiems tiesiog nesu-prantamas toks žvejybos auko ir si-dabro. Siunčiamai į dangų dušiai nereikalinga apmokėti kelionę į dangų".

Matot, kaip "mandriai" parašė. Skaityk ir stebėkis iš to didelio rašytojaus "razumo". Jis atvirai pasisako, kad jam "tiesiog nesu-prantamas" aukso ir sidabro žvejybos. Tame ir dalykas, kad jūs, ponai laisvamaniai, nesuprantat, dėl to niekus ir rašot. Ar jūs kuomet nors lankėtės Tėvų Marijonų įstai-gose ir ar pastebėjote jų dirbamus darbus tikėjimui ir tautybei palaikyti? Ar jūs bu-vote Marianopolio Kolegijoje, kur auklėjami lietuvių vaikai gryniausioj tautinėj dvasioj? Ar jūs kada atlankėte Marijonų Seminariją, kurioj labai kukliose sąlygose auklėjami lie-tuviai kunigai vienuoliai, kuriems teks dir-bti lietuvių visuomenės darbą? Ar jūs žinot, kad nė vienas kunigas marijonas ar šiaip jau vienuolis jokiomis gautomis aukomis ne-sinaudoja, bet kiekvienas gautas centas eina lietuvių švietimo reikalams?

Jūs tų visų dalykų nežinote, dėl to ir pliauškiate visokiausius niekus. Jei būtumėt džentelmenai, pirmiau dalykus ištirtumėt ir tik po to apie juos rašytumėte.

Jei kurio krašto politiniame gyvenime įsigali korupcija, jei vieni ar kiti valdinin-kai neina tinkamai savo pareigų, nesirūpi-na nei krašto nei žmonių gerove, to kaltinin-kais daugumoje atsitikimų yra patys pi-liečiai. Rinkimų metu jie neparengia tokių kandidatų, kurie pildytų jų valią ir rūpin-tus krašto, bet ne savo gerove.

Matyt, kad fašistinėj Italijoje nėra visai ramu. Neseniai prancūzų laikraštis "Popu-laire" pranešė, kad paskutiniuoju laiku visoj šaly antifašistiniuose sluoksniuose padaryta daug areštų. Viename Milane suimta netoli šimtas žmonių. Buvę areštuotų Romoj, Li-vorne ir kitur. Areštuotųjų tarpe yra kari-ninkų ir aukštų valdininkų. Taigi, ir Ita-lijos fašistų "fronte ne viskas ramu".

Laisvamanybės Plitimas Lietuvoje

(Užbaiga)

"Svarbiausias dalykas laisvamanybės veikloje yra propaganda. Laisvamanis, kur jis bebūtų — ar dirbtuvėj, ar biū-re, ar universiteto katedroj, ar kariuomenėj — visur turi va-ryti propagandą. Be propaga-ndos negali būti praleidžiama nė viena proga. Nesvarbu, kas tą progą sudaro — prielanki ar neprielanki tau visuomenė, asmuo, mokslo ar valstybės įstaiga: jei tik ji tau leido kalbėti ar rašyti, tai ir nau-dokis. Neprašyk pro šalį, ne-palietęs to, kas tau nepatinka — religijos, konfesijos, jos atstovų. Tegu iš to kai kas pasijuoks — nesvarbu: tu bū-si savo padaręs — vis gal at-siras vienas kitas, kuris pati-kės tavo nuosirdumui ir gal būt pasakys, kad tu tiesą kal-bėjai. (Prisimintinas Dr. J. Šliupo minėjimas š. m. kovo 4 d. V. Teatre ir kitos viešos ir mažiau viešos iškilnės, kur laisvamaniams tenka dalyvau-ti).

Savo propagandoje laisva-manybė beveik niekad nevar-toja įrodinėjimų, ji tik teigia. Masėms paprastai to ir terei-kia. Juo mažiau įrodinėjimų ir juo daugiau sugestys, tuo teigimo — juo masėms būna geriau. Gali teigti didžiausią nesąmonę, nonsensą, tačiau tai vadink mokslo vardu, apgaub-ki tiesos skraiste, prisidėn-k susirūpinimu žmonių gerove — bus tau garantuotas pa-siseikimas. Nesvarbu, kad tai aiški netiesia ir kad už tai gali tekti net prieš teisimą atsaky-ti, — gana, kad tuo sudomi-nai smalsiausias masės ir su-darei sau prielankų efektą. (Prisimintina, kad ir "Lietu-voš Zinių" drašiejai "parody-mai" apie vaiko rožančiūni pasmaugimą Džankijoje ir a-pie įvykius Pažaislio vienuo-lyne, kuriuos teismas konsta-tavo, kaip aiškų melą). Teigk, teigk — vis į ką nors įtikės — štai metodas, kurį mūsų lais-vamaniai yra puikiai supratę, geriau sakant, pasisavinę iš prancūzų ir kitų kraštų lais-vamanių.

Dar viena būdinga laisva-manybei ypatybė yra nesiskai-tymas su žodžiais, atviriau ta-riant, cinizmas. Niekur tur būt nerasi tokio negarbingų žodžių leksikono, kaip propa-gandinėje laisvamanių veiklo-jė. Užtenka paskaityti J. Šliu-po veikalėlius, pasklaidyti A-merikos lietuvių ir mūsų lais-vamanių laikraščius ir bro-šiūras, pasiklausyti jų viešų kalbų, kad įsitikintum, jog ne šaltas ir rimtas tonas, bet pagieža, neapykanta, cinizmas, necenzūriški žodžiai yra be-veik nepakeičiama priemonė jų kovoje su religija. Ir pri-simeni tada drįsi laisvama-nybės patriarchą ciniką Vol-taire, kuris degdamas neap-lykanta Bažnyčią yra pasakęs "Ecrasez l'infame!" — sutriuš-kinti niekšę. Nenuostabu, kad žinomas prancūzų publicistas Louis Veuillot savo veikale "Les Libres Penseurs", ra-šytame didžiausio laisvamany-

bės triumfo Prancūzijoje lai-kais ir susilaukusiam net ke-liolikos leidimų, galėjo apie laisvamanis taip pasakyti: "Nuo to laiko, kai aš prad-ėjau juos studijuoti, aš nega-liu jų judėjimo vadinti gar-bingu. Aš juos visada pažįstu kaip smurtininkus, (violents), žemus (bas) ir pilnus apgau-lės (pleins de fourbe)..."

Kas pas mus dirba laisvamanybe?

"...be asmenų, kurie būda-mi įvairiose daugiau ar ma-žiau atsakingose vietose ir ku-rie drįsta būti atvirais lais-vamaniškų draugijų nariais, dar yra nemaža įvairaus ran-go žmonių šelpėjų, rėmėjų, tylių propagandistų..."

"Imkime tiesioginę — at-virąją laisvamanybės veiklą. Kur ir kaip plačiai ji pas mus reiškiasi? Tiesia, "Laisvama-nių Etinė Kultūros Draugi-ja", kaip vienintelė atvira ir vieša laisvamanių organizaci-ja, dabar yra daugiau apsi-rūbiavusi populiariaresne publi-ka. Vis dėlto ir čia dalyvau-ja ne vienas mūsų universi-teto profesorius (V. Čepinskis, Purėnas, J. Bagdonas, T. Sul-cas, Gudavičius, Dubas, Vaba-las - Gudaitis, Augustaitis ir kiti), mūsų valstybės tarnau-tojų (pav. J. Ilgūnas, Gedvi-las — Telšiai, agr. Zukauskas — Joniškis ir kt.), jų tarpe net mokytojai (Ad. Rondona-nskis, Ruzgas ir kt.), valsty-bės pensininkai (Ig. Protas ir kt.). L. E. Kultūros Dr-jos skyriuose, kurių dabar yra a-pie 50, dalyvauja ne tik eili-niai darbininkai, miesčionys, ūkininkai, bet ir savivaldybių tarnautojai, kai kurių organi-zacijų, kaip šaulių ir net jau-nalietuvių organizacijų nariai..."

Savo spaudos platinime jis (laisv.) dažnai parodo net pa-simokytino pasišventimo. Pa-vyzdž., už savo pinigus neži-niom jie išrašo minėtąją "Lai-svąją Mintį", "Kultūrą" ir kitą panašų laikraštį savo kai-mynui ar vietoj veikiančiai (šaulių ar kieno kito) skaity-klai.

Be šitos viešosios ir siste-mingos veiklos, kurią varo "Laisvamanių E. K. Dr-ja" ir jos spauda, yra dar kitos instancijos, kurios taip pat viešai, nors ir pripuolamai di-rba tą patį darbą. Čia galima paminėti, kad ir tokią spaudą, kaip "Liet. Žinios", "Kultū-rą", "Mokyklą ir Gyvenimą" (valstiečių liaudininkų), "Da-rbo Visuomenė" ir "Visuome-nė ir Mokykla" (socialistų), "Partijos Darbas", "Revoliucinis darbininkas", "Tiesa", "Darbininkų ir Valstiečių Jau-nimas" ir kt. (komunistų). Be to, laisvamaniškųjų idėjų propaganda (ypač kas liečia laisvąją meilę, civil. metrika-ciją) užsiima ir tokie gelto-nieji laikraščiai kaip "Sekma-dienis", "Šventadienis", "Die-na", "Laiko Žodis".

"Kai kurie iš mūsų rašyto-jų — beletristų ir poetų — taip pat daugiau ar mažiau yra pasidavę laisvamaniškųjų

PO SVIETĄ PASIDAIRIUS

Broklyno Amerikos Dėdei Šermukšninei labai patiko mano daina (apie balšavikų lygįbę ir brolybę):

Tegul darniai dirba
 Ir sau skarbų krauna,
 O mes jiems apie lygįbę
 Ožio balsu blaunam.

Pridurkui Dėdei Šermukšni-nė sako, kad tokias dainuškias dainuoja ir lietuviški balša-vikai. Jis ir priklodą priveda. Sako, anais metais, kada ba-das buvo visus užpuolęs ir kai biedni bimbiniai ir mize-riniai balšavikai pėsti kulnia-vo į Vašingtoną kazionos duo-nos reikalauoti, tai "Laisvės" ponai balšavikai, susėdę į nau-ją armabilyų, važiuoti ten nu-važiavo. Tik kai pasiekė Va-šingtoną, tai nusiēmė naktai-zas, apsiavė vyžom ir sulipę ant bačkų proletarams kraka-diliaus asaras liejo.

Panašiai ir aš neseniai ma-čiau Čikagoj. Buvo užriktuo-tas balšavikų haik (vaikšty-nės) strytais su visokiom sai-nėm į vieną žydų užponavotą ir nuterštą plėcių. Kol viso-kio kolioro ir gatunko dar-bininkai-balšavikai į plėcių numaršavo ir saines nunešė, visi suprakaitavo, šiusus nu-plėšė ir ne vienas puslę ant kulnų užtrinė, o tuo tarpu po-nai balšavikai automobiliais per bulvarus pirma į plėcių nuvažiavo ir cigarus rūkyda-

idėjų įtakai. Savo kūryboje jie randa galima tyčiotis iš Dievo, dainuoja apie laisvąją meilę, moters kūno kultą ir p. (Išniekintos vėliavos ar Biblija", Petro Cvirkos roma-nas "Žemė Maitintoja").

Viešai, nors taip pat dau-giau ar mažiau pripuolamai, laisvamanybė yra propaga-uojama ir mūsų universitete. Y-patingai tuo yra pasižymėję kai kurie Humanitarinio, Tei-sių ir Medicinos fakulteto dė-sytojai. Su volterišku tonu jie kartais atakuoja savo jaunų klausytojų pasaulėžiūrinius į-sitikinimus.

Pusiau slapta yra nešama laisvamanybė ir į kariuomenę. Neseniai tarnavęs kariuomenėj vienas žinomo laisvamanių laikraščelio redaktorius pun-dais yra gabenęs savo litera-tūrą ir ją dalinęs savo drau-gams. Tai darydavo net ir po-to, kai iš tarnybos buvo pasi-traukęs. Čia nekalbama apie propagandą žodžiu, kuri ne-tik to vieno redaktoriaus, bet ir kitų laisvamanių buvo ir yra varoma draugų — karių tarpe. Gaila, kad tieš nuo ku-rių priklauso šitokių dalykų sulaikymas, dažnai tokiems propagandistams duoda valią.

Ypatingai susirūpinimo ve-rtas yra laisvamanių propa-gandos darbas mūsų mokyk-loje. Nuo šitos propagandos nėra laisva ne tik gimnazija, bet net pradžios mokykla. Y-

mi laukė vaikštininkų ate-nant.

Kiek aš Čikagoj pažįst-balšavikiškos ponstvos, n-sykį nemačiau, kad bent vi-nas jų kada būtų strytais s-saine rankose vedęs haik-p-radą. Turėtų nors nuo gi-džių priklodą imti. Kiekvien-gaidys ne tik gieda rojų s-vo vištelėms, ale kai reik-kur pulkas vesti, jis eina p-mas. O kai tenka trauktis, taip pat traukiasi paskutin

Praeitą nedėlią teko b-svečiuose pas Keiksukaiči-Svečiuose, žinoma, būna vi-kių šnekų. Užėjo šneka ir-pie peklą ir velnią.

— Sakykit man, sako v-nas svečių Nosegalys, —yra ant žemės kas baisesi-uz peklą ir velnius?
 Tuo tarpu atbėga šeimin-ky 5 metų vaikutis ir sako-lla.

— Na, o kas? — neišken-paklausė Nosegalys.
 — O gi polismonas il po-teišinas.

— Dėlko?
 — Jesel, as galiu pluvit.

ną dieną buvo susibarę n-ma su papa. Mama kelis s-saukė, kad tave velniai pai-tų, il nei vienas nepasilo-Ale kai užvakal papa palē-namo giltas, mama tik paš-kė polismoną, tas tuoju a-jo ir papą į polisteišiną i-vežė.

ra davinių, kad kai kurie mokyklose mokytojai veda r-malų religijos griovimo di-bą. Teisingai galėjo J. Šl-pas š. m. "L. M." (3 n-pasakyti: "Mokytojų, laisv-minties žmonių, atsiras tok-kurie pasišventę jaunimo at-lėjimui, ir kuriems lietuvi-ryme prie širdies, o laisv-mintis — pasaulėžiūros id-šas. Tokių aš pats pažįstu ga-na daug, kaip vyrų, taip ir-moterų, prityrusių mokyklos darbe". Tokie tatai, kaip yra-žinių, slapta vaikus taip pa-veikia, kad jie, vos spėję bai-gti mokyklą, jau oficialiai pe-reina pas laisvamaniškai nu-siteikusius jaunamečius (kur-jų yra). Taip yra buvę su-Klausučiu k. (Biržų v.) mo-kyklos vaikais (plg. "Jubilie-jinis Jaunimas", 1934 m. 120-121 p.). Kitur dėka slaptos laisvamanių mokytojų įtakos IV-jo skyriaus arba jau ir-baigę mokyklą vaikai ima nu-sigręžti nuo religijos. Koks rizikingas dalykas palikti bre-ndimo amžių jaunuoį be re-liginių pagrindų, berods kiek-vienas puikiai supras. Taip pat yra davinių, kad tokie mokytojai, formaliai priklausdami tautininkiškosioms ar neutraliosioms (kaip šiaulių, Vilniui Vaduoti ir kt.) orga-nizacijoms, tų organizacijų susirinkimus taip pat panau-doja (žinoma, atsargiai) savo idėjų propagavimui. "Pav."

Marianapolis Amerikos Lietuvių High School Ir Kolegija

J. 1

Be mokslo ne ponansi, bet ver-
" — būdavo sakoma. Nors šian-
ir mokslą baigę ne visi gali "po-
ti", vienok jo nebaigus yra dar
liau gyventi. Gyvename tokius lai-
kad kur tik nepažvelgsi, visur
tai žmogaus mokslo vaisių, valdan-
seisą gyvenimą. Kiekvienas ir ma-
roisias dalykėlis yra moksliskai ap-
baigėnotas, tiesiog stebuklingai sugal-
kijomis ir kaskart vis tobulinamomis
rašiniomis gaminamas. Jau ir dabar
aug labai paprastų dalykų mes nebe-
suprantame, jei jų nesame atydžiau ap-
žiūrėję ar išstudijavę. Greit ateis lai-
kas, kad mes ne paprasčiausios laik-
raščio žinutės nebesuprasime, nes joje
vartojami terminai ir išsireikšimai
mums bus "peraukšti". Net ir juokai,
kurie dabar dar suprantami, tada var-
giai bejuokins mus. Užtai mes turime
sekti gyvenimą, kad nuo jo neatsiliktu-
me. Buvo laikai, kai buvo didelė gar-
bė savo pavardę pasirašyti. Dabar jau
to neužtenka: ir paprasto darbo ieš-
kant klausia, kokią high school ar
kolegiją baigęs. Ne vienas iš jų pa-
rašysit, kad kolegijų nebaigę turi dar
geresnius darbus, nei tie, kurie dabar
baigia. Taip, tai beveik teisybė. Bet
tik tik buvo ir yra, tačiau tai ne-
reiškia, kad taip bus toliau. Dabar be-
rimokančio jaunimo daugybė, daug ir
mokslo baigusių. Jau dabar prie pa-
prastų darbų, ir ypač krautuvėse, rei-
kalauja kolegijų diplomų, o kas bus
ž keleto ar keturių metų, kai tau
jaunuoli reikės rūpintis gyvenimu, gal
ir šeima? Užtai dabar, kol jaunas, kol
kai vyje jauti energiją ir norą dirbti,
mokyklis ir ruoškis gyvenimo kovai,
kuri tavęs laukia. O jūs, Tėveli ar
Matut, kurio pečius vargina ir gal
bebevargina sunkus darbas, dėk visas
pastangas, kad savo sūnelį padaryt
himingu, kad jis nebūtų prastesnis už
kitus, kad jis užaugęs galėtų džiaugtis
savo tėveliais, kurie jį paruošę gyveni-
ni, išleido į mokslą. Bet, leidžiant
mokyklon sūnų, reikia nepamiršti, kad

ta mokykla yra jaunolio dvasios, bū-
do formuotoja. Taigi, jei kokion mo-
kyklon išleisit, jei jis ten gaus prastą
auklėjimą, vieton padėkos ir paramos,
galit iš jo susilaukt neapykantos. Už-
tai tėvai privalo žiūrėti, kur jie savo
vaikus leidžia.

Yra nemaža gerų mokyklų, bet
lietuvių jaunimui nėra ir negali būti
geresnės už Marianapolį. Ten visa va-
dovybė ir profesoriai ne už pinigą, bet
iš idėjos, iš pasišventimo dirba jauni-
mo mokslinimo ir auklėjimo darbą. Jie
visi kilę iš paprastų, daug vargo ma-
čiusių tėvų, užtai ir mūsų reikalus ge-
riau supranta, mūsų vaikų tinkamą iš-
auklėjimą įvertina ir tam dirba. Štai
ką sako pati kolegijos vadovybė:

Kolegijos Pasaulėžiūra

Kolegijos vadovybės pasaulėžiūra
yra štai kokia: auklėti lietuvių tėvų
sūnus katalikiškai lietuviškoje dvasioje,
kad jie taptų gilaus tikėjimo ir aukštos
dorovės jaunuoliai, mylintieji savo tau-
tą bei gimtąją kalbą ir būtų sąmonin-
gi Jungtinių Amerikos Valstybių pilie-
čiai.

Mokslo Santvarka

Marianapolio mokykla yra aštuonių
metų kursas — keturi metai high
school ir keturi metai kolegijos, pada-
linti į dvi kryptis: klasinę ir prigimties
mokslo.

Dėstomi dalykai anglų ir lietuvių
kalbomis. Amerikos lietuvių jaunuolis
turi tinkamai šias kalbas mokėti, nes
ateityje jam teks dirbti dvilypėje vi-
suomenėje — anglų kalba kalbančioje
ir lietuviškoje, savo tautoje.

Klasinių kalbų yra dėstomos — lo-
tynų ir graikų kalbos; naujųjų — pra-
neūzų kalba. Matematika — algebra,
geometrija ir trigonometrija — baigia-
ma high school. Kolegijoje daugiau
dėmesio kreipiama į prigimties moks-
lus — fiziką ir chemiją; šiems moks-
lams tirti yra tinkama laboratorija.
Biologija augmenijos srityje turi puik-
iai įrūšią pratybos šiltnamį.

Kunigas dr. Jonas K. Navickas, M. I. C., Ma-
rianapolio Kolegijos steigėjas, rektorius, jau 10 me-
tų skūningai ją veda. Visų studentų gerbiamas ir
mylinamas, kaip tikras tėvas.

Aukštai stovi muzikos menas: at-
skiros pamokos teikiamos pianu ir var-
gonais; dūdų ir stygų orkestrai lavi-
na orkestrinėje muzikoje. Ypatingos
pamokos skiriamos balsui lavinti.

Kiekvienais metais kviečiami įžy-
mūs prelegentai su paskaitomis svar-
biausiais gyvenimo klausimais, kurie
turi rūpėti ir rūpi kiekvienam išsi-
mokslinejam asmeniui. Be to, šios
paskaitos dažnai esti pajvairinamos į-
domiais judomaisiais paveikslais.

legijomis. Puikios teniso aikštės. Žie-
mos metu lenktynės pašliūžomis ir pa-
žiūžomis. Namuose brangūs įruošimai
bilijardų ir kamuolių (bowling) žaidi-
mams.

Reikalavimai

Į high school priimami berniukai,
baigusieji pradžios mokyklą; į kolegi-
ją — baigusieji high school.

Jaunuoliai, norintieji įstoti į Ma-
rianapolio mokyklą, patiekia šiuos do-
kumentus: 1. Baigtųjų mokslų diplo-
mą, 2. Dvasios Vado rekomendaciją,
3. Krikšto metrikus, 4. Gydytojo liūdi-
jimą.

Mokestis

Mokslo metai prasideda paprastai
rugsėjo ir baigiami viduryje birželio
mėnesio. Už mokslo metų jaunuolio
maistą reikia mokėti \$250.00. Šioje
sumoje įskaitoma ne tik maistas,
bet taipgi kambarys, šviesa, šiluma,
guolis, skalbimas. Už mokslo metams
reikia mokėti \$50.00.

Mokestis sumokama ratomis po
šimtą dolerių — 1. mokslo metų pra-
džio, 2. Kalėdoms ir 3. Velykomis.
Kas nori naudotis, turi primokėti po
\$5.00 — 1. už vadovėlių nuomavimą,
2. už muzikos instrumentą, 3. labora-
torijos mokestį ir 4. sporto mokestį.

Neturtingiems, bet aukštos vertės
jaunuoliams, Kolegijos Vadovybė tei-
kia lengvatų, atleisdama juos nuo mo-
kestių iš esamojo stipendijų kapitalo
nuošimčių. Kiti gali dalinai savo dar-
bu atsilyginti.

Žodis Lietuviams

Amerikos lietuvi, jauti ir žinai, jog
Marianapolis yra mūsų tautos grožis
ir pasididžiavimas! Marianapolis yra
mūsų tautos švyturys ir apdraudos
laidas atečiai. Remk šį apšviestos ži-
dinį.

Žodis Moksleiviams

Jaunuoli! Ieškai aukštesnės mokyk-
los, kuri galėtų patenkinti tavo jaunų
dienų svajones — gyvenimo perspek-
tyvas, kurioje galėtum pasirošti tin-
kamai gyvenimui ateityje, nežiūrint
kurioje srityje Tau teks dirbėti —
biznyje, profesijoje, pašaukime — rin-
kis savą lietuvišką katalikišką mo-
kyklą. Toji mokykla yra MARIANA-
POLIS.

Visais reikalais reikia kreiptis:
KUN. DR. J. NAVICKAS,
MARIANAPOLIS,
THOMPSON, CONN.

Moto (Iš Kolegijos Metraščio "Audra", 1936 m.)

Mūsų moto — jėga, drąsa ir teisin-
gumas. Kas mums įvairiosios gyveni-
mo kliūtys, jei mūsų gyslose teka jau-
nas kraujas, jei mūsų raumenys jaunat-
vės jėga pritvinke, jei mūsų širdys ne-
palaužiama drąsa plaka ir jei mes ei-
nam tas kliūtis nugalėti teisingumu
apsiginklavę! Kas mums kelią pastoti
gali? Teisingumu žmones nuginkluosim,
drąsa gyvulus pavergsim, o jėga vi-
sas mums kelią pastojančias barika-
das išversim.

Teisingumo išmokom mokyklos suo-
le, o drąsos ir jėgos įgavom sporto
aikštėje. Mes žinjom ir žinom, jog
sportas nėra ir negali būti mūsų tiks-
lu, bet mes taip pat tikėjom ir tikim,
jog tik sveikame kūne gali būti svei-
ka, judri ir galinga dvasia. Tad ir
ėjom į sporto aikštes, kad suformuo-
tume rėmus gražiausiam kūrinui —
mūsų sieloms.

Per keturis metus mokyklos suole
išmokom suprasti gyvenimą, o sporto
aikštėj išmokom jį pajusti.

Kokie mes laimingi!

Kolegijos šiaurinis fasadas. Pro jį įeina jauni moksleiviai, o išeina gyvenimui
paruošti žmonės.

Graziojon Marianapolio kolegijon studentų seimų ar mokslo švenčių proga pri-
važiuoja svečių iš arti ir iš toli. Čia malonu gamta pasigrožėti, savo malonių jaunimu
pasidžiaugti ir Tėvų Marijonų vaišingumu pasinaudoti.

Ši arka veda į gražųjį "itališką" gėlyną ir poilsio kalnelį, kur stovi baltas vėliavos
stiebas.

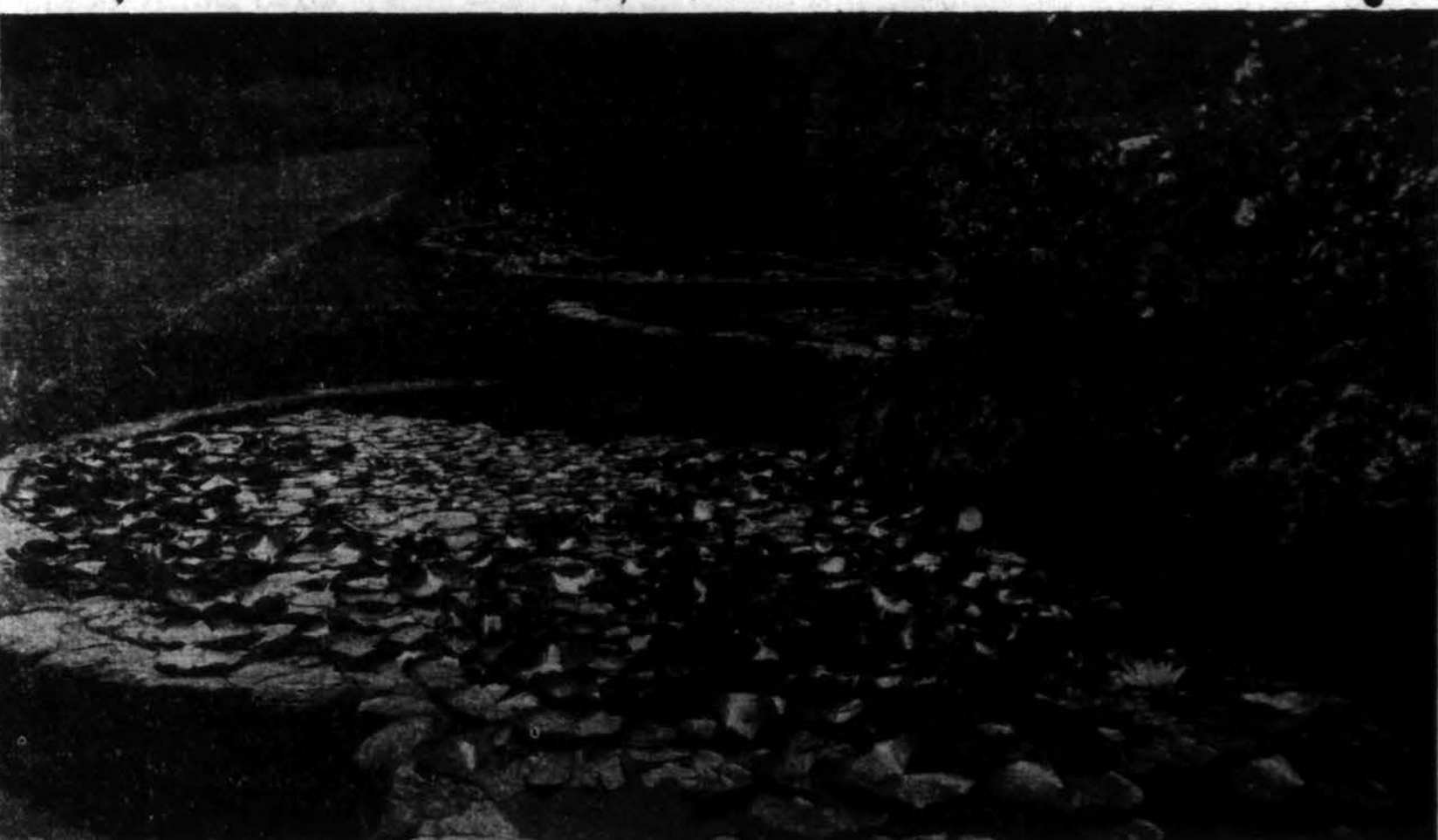
Studentų Veikla

Studentai yra susibūrę į Studentų
Sąjungos kuopą, suskaidžiusią savo
veiklą įvairiomis rūšimis: visuomeni-
nės darbuotės, spaudos, dramatikos ir
sporto.

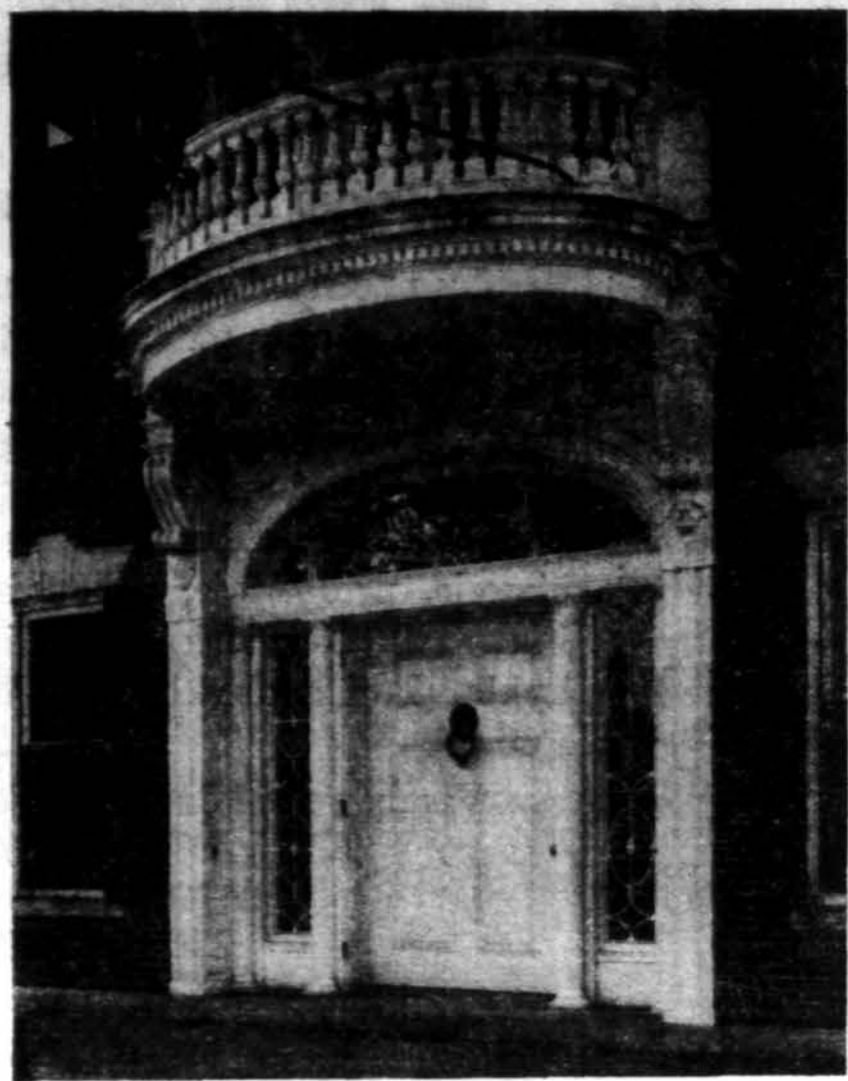
Kuopa leidžia mėnesinį laikraštį
"Studentų Žodį", vienintėlį Amerikos
lietuvių žurnalą, skirtą inteligentijai.
Į studentų skaityklą ateina kelios de-
šimtys žurnalų ir laikraščių. Kiekvie-
nais metais Dramos Ratelis suruošia
puikių vaidinimų, statomų daugelį
lietuvių kolonijų. Rinktinasis choras
dažnai teikia programas oro bangomis.
Kolegistai savo kambariuose nau-
dojasi radio. Sportas yra turiningas
ir įvairus. Sviedinio (baseball) ir fut-
bolo rateliai žaidžia su įvairiomis ko-

Kolegijos studentai ne tik klasėse ir knygyne ieško sau mokslo. Jie turi spor-
to, literatūros, meno ir įvairius kitokius ratelius, kame išbando savo gabumus ir įgy-
tas žinias. Čia matome vaidilą veikalo "paslėptoji brangenybė". Šie vaidilos ap-
lankė ne vieną lietuvišką koloniją ir gražiai pasirodė scenoje.

Kolegios rūmai skęsta puikiam parke, kuriame randame kvepiančius pušynėlius,
čiurlenančius šaltinius, Europos pavyzdžiu sutvarkytus gėlynus, šiltadaržius ir žai-
dimo aikštes. Čia matome lapūkais apklotą vandens šaltinį, kuriame nardo auksinės
žuvelės.

Marianapolio Konvencijos durys iš gražiojo parko pusės.

Kun. B. V. Müller, Ph. D., D. D.

Vertė A. P. Sandys

DIEVAS SUTVĖRĖJAS

(Kun. J. Karaliaus Premijuotas Vertimas)

(galas)

Kaip mes galime išsiskirti vienoje pusėje realios sutvertos laisvės koegzistencija, gikitoj pusėje, dievišką visagalingumą ir Dievo visatinį visur pereinantį pasekmingumą, kauzualumą? Nieks to dar neišaiškino ir neišaiškina. Bet, mes žinome, kad tie daiktai yra realūs — tikri faktai ir mes turime juos priimti kaip tokius. Suteikus egzistenciją sutvertai laisvai valiai, nuodėmė ūmai tampa galima, su galimybe, kurią net pats Dievas negal sulaikyti. Sutvėrtoji laisva valia, kuri negali nusidėti, nebent turėtų dangišką regėjimą, yra terminų kontradikcija — prieštaravimas. Nebus iš kelio perspėti jumis prieš neteislingą ir nedorą ir dažnai pasirodysiančią tarp moderninių nekatalikiškų teologų idėją. Dievas, jie sako, sutveria laisvus tvarinius, kurie gali sukilti prieš jį, tuomet aprėždamas savo visagalingumą. Pareikštoje frazėje mato si dieviškojo visagalingumo nesąvoka. Tuomet, pagaliau, tie jie geriau pasako, kad Dievas aprėžia savo visagalingumą kuomet sutverta du ir du ir iš jų negal padaryti penkis. Kada mes prisikaitome Dievui visagalingumą, mes paprastai norime išreikšti, kad Jis gali padaryti dalykus, kurie savyje neprieštarauja. Jis tadgi, yra tiek pat visiškai visagalingas kaip maistingo pasaulio paveikslas, taip panašiai kaip kad tas pasaulis su žmonėmis visai nebūtų.

Dievui tadgi, pasiliko pasirinkimas: sutverti laisvuosius tvarinius ir padaryti nuodėmę galima; padaryti nuodėmę negalima reiškę susilaikyti nuo sutvėrimo laisvųjų tvarinių. Dievas pasirinko pirmąjį iš abiejų alternatyvų. Kuris drįstų sakyti, kad Dievas būtų geriau padaręs jei Jis būtų pasirinkęs pastarąjį alternatyvą?

Jis netikėtai sutvėrė laisvuosius tvarinius, bet dar padarė visą kitą, kad palengvintų jiems Jam tarnauti. Jis suteikė jiems aukščiausiomis dovanomis ir ypatybėmis apdovanoję prigimti. Jis pripildė pa-

saulį didžiausiais pasireiškusiais Jo galybės, gerumo, teisingumo ženklais ir, prie to viso dar pridėjo antgamtinės malonės dovaną. Negalėjo daugiau padaryti, nebent laisvę atimti. Jei nežiūrėt viso to, angelai ir žmonės nusikaltę, tai čia nėra Dievo kaltė. Visgi dar vis galima sakyti, kad Dievas būtų galėjęs daugiau arba bent geriau dalykus padaryti. Jis būtų galėjęs dalykus taip sudėty, kad žmogius ka nuodėmė būtų likus saikiai apribota, vieton, kad paskandinus pasaulį tokiam jos šelstančiam potvyniui. Taip kaip dabartiniam daiktų surėdyne ir tvarkoje yra daugelis šventųjų, panašiai ir begalinuose ir galimuose surėdyuose, kurie ištikrųjų buvo vienas parėdymas kuriame visi arba veik visi būtų buvę šventieji. Dievas buvo laisvas sutverti tą ką Jis troško, todėl tadgi, Jis nesutvėrė tą galimą daiktų tvarką. Kodėl Jis atmetė aną ir sutvėrė šią aktualią tvarką, kuri kupina vargų ir blogumų? Sunkumas rimtas ir, ūmai turime pripažinti, kad nėra pilno užgandinančio nam sunkumų pralalinti išėjimo ir atsakymo. Bet, tas tenebaugina ir teneatima mūsų širdies ramybę, priešingai. Nes jei mes žmonės, taip sakant, galėtume perkrokti Dievo gily ir begalinių protą, ar Jis, visoje pagarbėje tebūna pasakyta, galėtų tuomet būti mūsų adoracija atitinkamas objektas?

Tokiū būdu sutverti tvarinio totali suma vis tebeauga, ir augs, kol išrinktųjų skaičius bus užpildytas ir kol visų žmonių giminės taps pasaulios teisman. Kūdikio tėvai nėra jo pradėtojai. Tas kurs padaro žmogų būti žmogumi yra tikrai vieno Dievo darbas. Čia talpinasi gili tiesa, visos

Brangūs Amerikos Lietuviai!

Tamstų senoji tėvynė Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, turėjo veik viską kurti ir steigti naujai.

Daugelis dalykų lietuvių darbuoto ir gausios Amerikos lietuvių paramos dėka jau yra padaryta; bet dar labai daug kas tenka naujai steigti bei tobulinti, kad pasivytį arba arčiau prisitarti prie aukštosios civilizacijos tautų, tiek kultūrinėje, tiek ekonominėje srityje.

Taip prieš porą metų atskirų asmenų iniciatyva su val-

krickščioniškos doros fundamentas, tiesa, kuri teikia solidarinę maldą, kurią Kristus mus išmokino, "Tėve Mūsų, Kurs esi danguje", realumą, tiesą, kuri padaro teisingą ir suteikia tam Jėzaus žodžiui tą saldumą ir įsimintį, kuris kildiną būty šiuokštus ir netautalus: "Kas myli tėvą ir motiną labiau nekaip Mane, tas manęs nevertas" (Mato X, 37). Vienas Dievas tegali tokį reikalavimą pareikalauti ir, Dievas gali tuo pareikalauti, kadangi Jis yra mūsų Sutvėrėjas, mūsų Tėvas, vienintelis tikras Autorius ir ūmi mūsų nemirtingos sielos priežastis. Hinsdale, Ill., 10-30-35.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.
CANal 0706

DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Telef. BOUlevard 7820
Namų Telef. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakare

džios parama buvo įsteigta pirmoji ir vienintelė Lietuvoje aukštoji prekybos mokykla — Prekybos Institutas Klaipėdoje (Business College). Šiame Institute yra dėstomi visi dalykai, kurie yra mokomi ir užsienių aukštosiose prekybos mokyklose, kaip tai: biznio administracija, ekonomika, ekonominė geografija, teisė, transportas, draudimas, prekybinis skaičiavimas, buhalterija, mašinraštis, stenografija ir panašūs kiti komerciniai dalykai bei svetimos kalbos.

Norinčiam komercinius mokslus studijuoti dabar nereikalinga važiuoti į svetimas valstybes ir išvežti didelius sumas pinigų. Ir studijuoti dabar gali daug didesnis skaičius, nes savoje šalyje yra daug pigiau, daugelis studentų nuo mokesčio už mokslą visai atleidžiami, o neturintiems duodamos net stipendijos pragyvenimui. Institutas turi savo knygyną ir skaityklą. Bet iškarto susipirkti visas reikiamas knygas bei išsirašyti savąją ir daugelį svetimomis kalbomis išeinančių laikraščių bei žurnalų (magazinų) labai brangiai kaštuoja

Ofiso Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.
CANal 0706
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 vakaro

Tel. BOUlevard 7042
DR. G. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. Ofiso BOUlevard 5913-14
Res. VICTory 2343
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDs 0994
Res.: Tel. PLAZa 2400
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

THE GOOFUS FAMILY

By H. T. Elmo

CERTAINLY!! I'M TIRED OF HAVING THEM STEAL MY OVERCOAT SO I BOUGHT HEAVY UNDERWEAR INSTEAD!!

MISIJŲ REIKALU

Paskirta du Tėvų Marijonų kunigai misijoms Amerikoje — kun. J. Mačiulionis, M.I.C. ir kun. A. Markūnas, M.I.C. Su misijomis pradės važinėti rugsėjo mėnesį.

Visi gerb. klebonai, kurie nori gauti misijonierių prašom kreiptis sekančiu adresu:

KUN. J. MACIULIONIS, M.I.C.,
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

P.S.: Prašome gerb. klebonų kaip galima anksčiau savo prašymą atsiųsti, kad būtų galima geriau sudaryti misijų maršrutą.

KUN. J. MACIULIONIS, M.I.C.,
misijų tvarkytojas.

Tikėdami, kad šis atsiųskimas bus Tamstų palankiai sutiktas ir kad Tamstos nuosirdžiai padėsite mokslo ir žinių ieškančiam Lietuvos jaunomenei, liekame su pagarba,

E. Galvanauskas, Rektorius
Dr. J. Pajaujis, Reik. Vedė
J. K. Gasiūnas, Knygink.

CICERO ŽINIOS

Lietuvių Namų Savininkų Politikos klubo susirinkimas bus šiandien, 7:30 val., Liuosybės svetainėje. Į šį susirinkimą privalu atsilankyti kiekvienam taksų mokėtojui. Bus daug svarbių dalykų svarstoma, kas liečia kiekvieną taksų mokėtoją. Visiems yra aišku, kokiame padėime mes esame. Jeigu nieko neveiksim, tai ateitis bus dar prastesnė. Taksai, kaip kopėčios lipa aukštyn ir juo tolyn, tuo mūsų kolonija daugiau apdedama. Tokiame karštame ore išmatos jau kelinta savaitę nevežamos, Gatvės siurvisas, niekas netaiso. Ir daug, daug kitų dalykų.

Todėl visi būkit 7:30 val. vak., Liuosybės salėje.

Klūbo valdyba

Dvi Eilės Cellophane Ant Old Golds Pakelio Neduoda Drėgmei, Sausrai ir Kitiems Cigaretų Šviežumo Priešams Įsigalėti.

Didesnė Jėga Nervuotiesiems Susilpnėjusiems Vyrams ir Moterims

NUGA-TONE yra turtingas Zinku, Fosforu, bromu, sudėtinu, paripnancija fosforu, t. y. elementu labai reikalinga tvirtumui, galimam nervams. Medicinali fosforu paruošta daktarai, kad sušvelnintų ir nuramintų sujaudintus, svyruojančius skaudančius nervus. Jis yra brangus nervų suirute, kurios pagimdo "nu-sidėvėjimo" jausmą. Tas saunus receptas turi tam tikrą formą geležies, raudono kraujo reikalingo būdavojamui tvirtumui ir sveikeniui raumenų ir kraujotakos spalvos ir pilnumo išlyskusiems ploniems vėidams. Be to, NUGA-TONE turi šešias kitas brangias gyduoles. Pradėkit imt NUGA-TONE šiandien ir tūmykite kaip stiprūs! Paduoda visi aptiekoriai su garantija grąžinti pinigus. Tik Vienas Doleris mėnesio trymentui. Nuo užkietėjimo imkit NUGA-SOL — Idealiu Liausnotoją vidurių 28c ir 50c.

Vienos Katalikų Vyrų Kelionė

Du tūkstančiai Austrijos sostinės Vyrų su Valstybės Kancleriu Sušningu ir švietimo ministru Dr. Pennter keliauja į to krašto šventovę, vadinamą Mariazell. Kelionės tikslas — melstis, kad Dievas pagalbėtų atremti Bažnyčios priešus ir bedievius.

"My husband ... my daughters ... my friends ... everybody marvels! They say I look half my age. They flatter me, of course, but they don't realize it's the change in my hair that has made the change in me. When my hair was grey I looked old ... older than my years. Now, thanks to Clairol my faded, grey-streaked hair has been restored to its own color ... natural-looking and shining with lovely luster."

You, too, can erase the years from your hair. In one quick treatment Clairol shampoos, reconditions and tints your hair to youthful beauty. Ask your beautician. Or write for FREE booklet, FREE advice on care of hair and FREE beauty analysis.

Not with common, old-fashioned hair dyes but...

Naturally ... with

CLAIROL

Beverly King, Clairol, Inc.
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.
Name _____
Address _____
City _____ State _____
My Beautician

Plačiau Apie Buvusį L. Vyčių Seimą

J. E. Vyskupas Keough, Gub. Green, Majoras Dunne Lietuvos Vyčių Seime Pasakė Nuosirdžias Kalbas

PROVIDENCE, R. I. — ("Darb." spec. korespondento). L. Vyčių 24-tas metinis seimas pradėtas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos naujoje bažnyčioje rugpiūčio 4 d. iškilningomis šv. mišiomis, kurias laikė kun. M. Urbonavičius, M.I.C., su asista.

Prieš pradėdant šv. mišias, į bažnyčią atvyko J. E. Providence vyskupas Keough, kuris iš klebonijos iškilmingai atlydėtas. Gatvėje garbės saugybą sudarė seimo delegatai, o bažnyčioje — parapijos vaikučiai. Vyskupui asistavo vietinis klebonas kun. J. Vaitiekūnas ir kun. J. Vaškas, M.I.C.

Pamokslą pasakė kun. Ed. Gradeckas, Mišioms pasibaigus, sveikinimo žodį tarė J. E. vyskupas Keough. Vyskupas nepaprastai šiltais žodžiais sveikino L. Vyčius, pasirinkusius Providence lietuvių koloniją savo metiniam seimui. Išreiškė vyskupas savo didelį pasitenkinimą, kaip vyčiai paklausė kun. Vaitiekūno kvietimo ir savo 24-tą seimą turį Providence Providence lietuvių parapija šioje diecezoje, sakė vyskupas, yra vienintelė, tačiau tai yra jėga. Baigdamas savo nuosirdų sveikinimą, Jo Ekscelencija vyskupas Keough išreiškė savo didelį įvertinimą kun. J. Vaitiekūno adresu. Vyskupas pasakė, kad klebono kun. J. Vaitiekūno energija, veikimas, sumanumas ir kunigiški privalumai daro garbę lietuviams.

Seimo pradžioje savo sveikinimus pareiškė Rhode Island gubernatorius Greene ir Providence majoras Dunne. Ypač giliai, gražiai ir lietuviams palankiai kalbą pasakė gubernatorius Greene, kurs pasiskaitė buvęs Lietuvoje ir priminė mūsų tautos gražiąją, iš senovės žinomą sostinę Vilnių; savo kalboje gubernatorius turiningai atpasakojo lietuvių tautos istoriją, palygindamas su Rhode Island štato istorija. Jis pareiškė didelę pagarbą lietuvių tautai, savo narių mažumai, tačiau didelę savo dvasią.

Seimo atidarymo kalbą pasakė Vyčių Centro pirmininkas inž. A. J. Mažeika, nuosirdžiai sutiktas seimo dalyvių. Kun. J. Vaitiekūnas perdavė savo parapijos ir savo sveikinimus.

Seimo garbės prezidiumą išrinkta: Kunigų Vienybės pirmininkas kun. K. Urbonavičius, Pavasarininkų vyr. vadas Dr. J. Leimonas, organizacijos kūrėjas M. A. Norkūnas, garbės narys kun. J. Ambolis ir prof. kun. dr. M. Razaitis, svečias iš Lietuvos.

Darbo prezidiumą išrinkta: pirm. Pr. Razvadauską (So. Boston), vice - pirmininkais — adv. dr. K. Savicką ir adv. Lapinską; sekretoriais — J. Filipauską (Marianopolio Kolegijos mok.) ir Br. Rimkiutę (Cicero, Ill.), rezoliucijų ir sveikinimų komisijon — kun. M. Urbonavičių, M.I.C., P. Ivanauską (Brooklyn, N.

Y.), kun. J. Vašką, M.I.C., J. Bačinską (Worcester) ir J. Romaną (So. Boston), sveikinimo kalbas pasakė garbės prezidiumo nariai, kun. J. Švagždys — LDS vardu, garbės nariai — kun. Pr. Virmauskis, kun. Pr. Juras, kompoz. A. Aleksis, M. Norkūnas, V. V. S. atstovas V. Uždavinys ir kiti.

Pirmosios dienos vakare įvyko išvažiavimas laivu. Rugpiūčio 5 d. 9 val. kun. prof. Dr. M. Razaitis atlaikė gedulingas šv. mišias mirusiųjų vyčių intencija.

Rytmetinėje sesijoje, tarp įvairių svarstymų, išklausyti garbės nario kun. Dr. J. Navicko, kun. Pr. Juškaitio, kun. K. Vasio ir kitų sveikinimai. Centro valdybos nariai baigė išduoti savo raportus.

Pavasarininkų maršruto apyskaitą ir pranešimą padarė drauge su Dr. J. Leimonu vartinės Juozas B. Laučka. Sermas maršruto fondo likučius nutarė paskirti Pavasarininkų namams, tačiau Dr. J. Leimonas, padėkojęs už paskyrimą, Pavasarininkų vardu maršruto fondo likučius pinigus paaukojo L. Vyčių organizacijai.

Tos pat dienos vakare pradėta svarstyti rezoliucijos. Tarp priimtųjų pažymėtinas sveikinimas Lietuvos katalikų visuomenei, sunkiose sąlygose kovojančiai dėl katalikybės teisių.

Vakare Biltmore viešbutyje įvyko iškilmingas bankietas,

kuriame dalyvavo seimo delegatai ir svečiai.

Rugpiūčio 6, seimo posėdyje buvo svarstomos rezoliucijos, ateities veikimo planai ir renkama centro valdyba.

Pirmosios dienos posėdyje Dr. J. Leimonas oficialiai perdavė L. Vyčiams Lietuvos Pavasarininkų brangiąją dovaną — gausingą rankdarbių parodą.

Seime atstovauta 20 kuopų, 3 apskriviai. Atstovų skaičius siekė 80.

Amerikiečių Lietuvių Aukos Vilniaus Vaidavimo darbui

VVS delegatas Amerikoje V. Uždavinys landydamas Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių kolonijas, patiria netik nuosirdaus pritarimo, bet ir dosnių Amerikos lietuvių, medžiaginės paramos.

Iš J. A. V. lietuvių kolonijų per generalinį konsulą P. Daužvardį ir VVS delegatą V. Uždavinį gauta surinktų aukų:

IV. 19 New Yorke, Aušros Vartų parapijos salėje 100,19 lt.

IV. 19 Linden, N. Y. 53,25 lt.

IV. 26 Philadelphiajos Pa. Muzikalinėje svetainėje 79,70 lt.

IV. 26 Philadelphiajos Pa. Sv. Jurgio parapijos salėje — 120,96 lt.

IV. 29 Point Breasa Pa, svetainėje — 29,48 lt.

V. 10 Mahanoy City Pa, parapijos salėje — 11,23 lt.

V. 10 Maizvileje Pa, 3,75 lt.

V. 10 Shenandoah Pa, motinos pagerbimo iškilnėse — 7,37 lt.

V. 21 Kingston Pa, susirinkime \$12,49 (atskaičius salės išlaidas 2 dol.) — 10,49 lt.

V. 22 Luzerne, Pa, — 9,33 lt.

V. 24 Pittston Pa, VVS parangime — 10,01 lt.

V. 27 Pittsburgh Pa, Sv. Vincento parapijos salėje — 10,04 lt.

V. 28 Homestead Pa, Sv. Petro ir Povilo salėje 7,66 lt.

V. 29 Pittsburgh Pa, Sv. Kazimiero parapijos salėje — 12,66 lt.

V. 31 Bridgeville Pa, parapijos salėje — 12,55 lt

(Bridgevilleje pažymėtini stambiausi aukotojai: Mykolas Rupšys, paaukojęs 5 dol. ir Kazimiera Rupšienė — 2 dol.).

VI. 3 Pittsburgh Pa, Country Clube po paskaitos — 20,11 lt.

VI. 15 Per Simoną Kavolį So. Boston, Mass. VVS skyrius — 24,85 lt.

VI. 15 Per V. Vyšniauską Ansonia VVS skyrius 5,00 lt.

VI. 15 Pittsburgh VVS skyrius — 40,00 lt.

VI. 15 Per Jul. Janušonytę New Britain, VVS skyrius — 25,00 lt.

Aukos skiriamos VVSCK-tui ir VGFondo Komitetui pusiau, Vilniaus reikalams.

"Draugo" Radijo Programa TREČIADIENIAIS TARP 4:00 ir 4:30 IS STOTIES WEDC (1210 kilociklės)

Už tokį mūsų užjūrio tautiečių jautrumą Vilniaus vadavimo idėjai VVSCK-tas tariu nuosirdų vilnietišką ačiū. A. kivaizdoj paskutiniu metu pasunkėjusios pavergt krašto lietuvių dalios, kiekviena nuosirdi parama lengvina pavergtiems mūsų broliams jų kryžiaus kelius ir stiprina juos išsivadavimo kovai.

Dr. A. Juška, VVSCK Pirmininkas

Inž. Z. Bačelis, Izdininkas

PER 600 METŲ LIETUVIAI AUGINO GERIAUSIUS ARKLIUS

Vėliavoj (Pr. Liet.) pasibaigė šešiasimtas metinis arklių turgus. Vėliavos arklių turgai visada būdavo didžiausi visoje Europoje. Iš šitų turgų Prūsų Lietuvų Europa pažino, kaip geriausių arklių — traukinių.

kiškose knygose ir raštuose prūsų lietuvininkai visada būdavo išgirti kaip geriausių ir puikiausių arklių augintojai. Ir prieš karą, kai į turgus suveždavo apie 12 tūkstančių arklių, ir dabar, kai suveža mažiau, tik 8.000, lietuviai vis geriausiai pasirodo. Siemetiniame turguje šiaurinė rytprūsų dalis, kur daugiausia gyvena lietuviai, irgi pristatė į turgų geriausius arklius.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DRAUGE"

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

JUOZAPAS E UDEIKIS TEVAS REPUBLIC 8340

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamų

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvirš 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicagoj Lietuvių

527 NORTH WESTERN AVE.

arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103

Chicago, Illinois

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagoj, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

S. C. Lachawicz 42-44 E. 108th Street Phone PULLman 1270 arba CANal 2515

J. Liulevičius 4092 Archer Ave. Phone LAfayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lituanica Ave. Phone YARds 1138

A. Masalskis 3307 Lituanica Ave. Phone BOUlevard 4139

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone CICero 2109

J. F. Radzius Phone CANal 6174 668 West 18th Street

S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203

Ezerskis ir Sunus 10734 S. Michigan Ave. Tel. PULLman 5703

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

J. F. Eudeikis 4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741-1742 Sskr. — 4447 S. Fairfield Ave.

NAUJA

LAIDA

"VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS"

Didelė 223 puslapių knyga su naujais receptais įvairių valgių gaminimui, pyragų, pajų, ir duonų kepinimui, įvairių konservų ir preservų darymui, paukštienos kepinimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymui, ir t. t. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinę:

"DRAUGAS"

2234 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

KAINA SU PERSIUNTIMU TIKTAI \$1.05

A. A. STANISLOVAS KAVALIUSKAS

mirė Rugp. 9 d., 1936 m., 11:20 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus.

Kilo iš Kauno lėd., Raselinų apskr., Skaudvilės parap. Vėliavoj kaimo. Amerikoje išgyveno 29 metus.

Paliko dideliamė nuliūdimo moterį Prancišką po tėvų Gudaiviūtę, du sūnus: Stanislovą 22 metų ir Antaną 17 metų ir gimines.

Kūnas pašarvotas 2106 West 24th st.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, Rugp. 12, 1936, iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Aušros Vartų parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Moteris, Sūnai ir Gimines.

Laidotuvių Direkt. Lachawicz ir Sunai. Telef. Canal 2515.

A. A. JONAS EICHUS

mirė rugpiūčio 8 d., 1936 m., 6 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus.

Kilo iš Tauragės apskr., Gaurės parap., Balandžio kaimo.

Amerikoje išgyveno 36 metus. Paliko dideliamė nuliūdimo seserį Oną ir švogeri Antaną Bajoriną, sesers dukterį Sophie, sesers sūnų Stanley, 2 pusbrolius: Vincentą ir Joseph Eichus, pusseserę Magdeloną Baitkauskienę ir daug giminių Grand Rapid, Mich.

Kūnas pašarvotas I. J. Zolp koplyčioj, 1646 W. 46th St. Namų telefonas HEMlock 0372.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpiūčio 12 d. iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo šv. Panelės Marijos parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sesuo, Švogeri, Sesers Duktė, Sesers Sūnus, Pusbroliai ir Pusseserė.

Laidotuvių direktorius I. J. Zolp. Tel. BOUlevard 5203.

J. F. EUDEIKIS AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ YARds 1741-1742

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER — PRUZIN Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja Phone 5000 620 W. 15th Ave.

VIETINĖS ŽINIOS

Vien maistas, be šviesų, kuro ir panašių išlaidų vienuolėms per 3 mėnesius atostogų at-seina \$50 dienai

Per vasarą, kuomet iš menkiausių įeigų seserys nebūti, susivaižiuoja apie 200 sesučių pas Motinėle pailsėti. Kukliausiai gyvendamos ir prasčiausiai, nors sveikai, valgydamos išsina po 25c dienai kiekvienai sesutei už tris kartus pavalgymą, o 200 po 25c — \$50. Ir niekas nemoka taip pigiai pragyvent, kaip vienuolės, gi išlaidos \$350.00 savaitei vien už maistą.

Tad, kiekvienam žmogui, tu rinčiam širdį, protą ir sąžinę neramu būtų, jei neprisidėtų prie paramos vienuolyno, o lengva tai padaryti, užmokant 15c ir atsilankant į ARD rengiamą pikniką rugp. 16 d., Marquette Parke.

Graziai Veikia

BRIDGEPORT. — ARD 2 sk. pavyzdinai darbuojasi Sv. Kazimiero seserų vienuolynui, taipgi nuolat remia savo parapiją.

Metinis išvažiavimas į Marquette Park vienuolyno paramai įvyks rugpiūčio 16 d. 2 ARD skyrius rengiasi prie šio išvažiavimo.

U. Petraitienė ir O. Kazlauskaitė vėl įėjo į komisiją,

kad pagaminus išvažiavimui skanių užkandžių. Dieve padėk joms.

Išvažiavimo centro komisija: K. Garuckaitė, F. Burba (abi iš 2 sk.) ir E. Prosevičiūtė (akademijos alumnė) visiems trims šimet būsimiems ir buvusiems piknikams vadovavo ir tai labai sėkmingai. Visos gabios, inteligentiškos ir čia glūmusios ir augusios. Kur jos eina, ten prieina. Valio veikliajai "traicei".

S. Giržutaitienė, ARD 2 sk. vice pirm., padaryta apendiko operacija Sv. Kryžiaus ligoninėje. Rėmėjos prašomos ją atlinkyti. Dieve duok mūsų veikėjai greit pasveikti.

Pralotas Krušas kvietė ARD 2 skyrių parapijos piknikui surengti užkandžius ir užimti restoraną bei jį "pripildyti". Į komisiją įėjo rėmėjos: Mačėikienė ir Malinauskienė. Kiti skyriaus nariai joms padės. Parap. jau antras piknikas ir įvyksta Vytauto darže, rugp. 30 d.

Prieš du mėnesius ARD skyrius parapiją parėmė su \$35 "cash", kuriuos uždirbo su "style show". Dabar vėl skyr. vems ir patį sunkiausį darbą — virtuvę "valdys" parapijos piknike. Tai pavyzdys kitoms organizacijoms mūsų parapijoje.

JARSINKITES "DRAUGE"

EKSTRA!

Tėvų Marijonų Statomosios koplyčios reikalų susirinkimas atidėtas

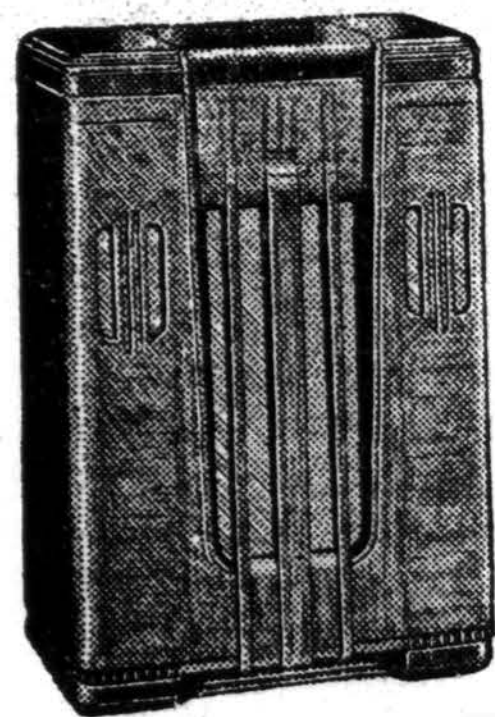
Tėvų Marijonų statomosios Seminarijos koplyčios reikalų numatytas susirinkimas buvo nutarta laikyti antradienio vakare, bet dėl nekurių priežasčių tapo atidėtas ir ketvirtadienio vakarą. Taigi, visas išrinktas laikinasis komitetas malonėkite susirinkti ketvirtadienio vakarą, rugpiūčio 13 d. Aušros Vartų parap. salėn 7:30 val.

Jei Ne Basebolas, Būtų Netekęs Radio

Jerry Matak, 807 E. 41 st. praėjusį sekmadienį radio pagalba sekė Cubs ir Pirate žaidimą Wrigley aikštėje. Beklausant jo kaimynas tuoj už kitų durų tam pačiam name Matėką pakvietė pietums. Bepietaujant Matekas pajuto, kad jo radio neveikė. Iėjęs į kambarį žiūrė — radio pavogtas. Pranešta policijai, kuri ir sugavo to paties namo įnamį P. McLaughlin ir jo draugą J. Muir nešant radio. Radio grąžintas savininkui, kuris baigė sekti Cubs - Pirate lošimą, o vagys suimti.

Atostogaudamas Nuskendo

John Wisniewski, 23 m., 2223 W. 18 pl., su žmona ir dviem vaikais išvykęs atostogoms į Twin lake, netoli Kenosha, Wis., praėjusį sekmadienį besimaudydamas nuskendo.

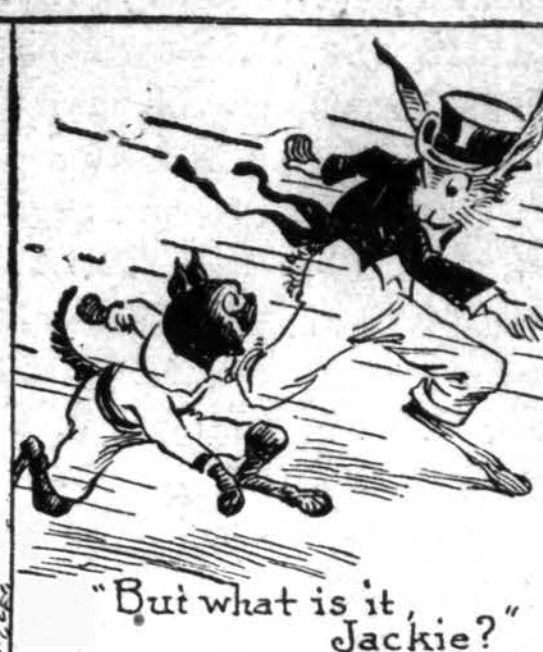
AUGUST RADIO SALE

Phileo Baby Grand radio \$14.95
12 tūbų Crosley už \$24.50
8 tūbų Phileo, visų bangų \$49.00
10 tūbų Phileo, vertas \$150. už \$69.00
RCA Victor 8 tūbų už \$49.00
Senas radio išmainomas. Tokios kainos neilgai tebus. Skaitilius yra mažas.

Jos. F. Budrik, Inc.
3417 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 4705

Budriko radio programai kasdieną 7 v. vakare WAAF.

UNCLE WIGGILY'S TRICKS

Sekmadienio audros padariniai. Praėjusio sekmadienio vakarą užėjus audra ant Chicagos vietomis padarė didelių nuostolių: nuvertė telefonų bei elektros stulpus, išvertė medžius ir t. p. Atvaizde parodoma, kaip išverstas medis prie 3455 N. Paulina st. virsdamas sutriuškino stovintį automobilį.

Pranešimai

Nepaprastas Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Dr. jos su sirinkimas įvyks antradienio vakarą, rugpiūčio 11 d., 7:30 val. Visų ARD skyrių atstovai ir pikniko komisijų prašome atvykti susirinkimui su raportais, kas vyksta mūsų metiniam išvažiavimui į Marquette Pk., kurs įvyks rugpiūčio 16 d. A. Nausėdienė, ARD centro pirm.

WEST SIDE. — Moterų Sąjungos 55 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą šį vakarą, 7:30 val. vakare, Aušros Vartų parapijos salėje. Visos sąjungietės malonėkite susirinkti, manome turėti ką nors nebūto. Atėjusios patirsite.

Mūsų Sąjungos vėjus dar eina. Taigi prašau atsivesti naujų narių.

R. Mazeliauskienė, pirm.

BRIDGEPORT. — Dr. stės Palaimintos Lietuvos susirinkimas įvyks rugpiūčio 12 d., 8 val. vak., Chicagos Lietuvių auditorijoje. Malonėkite nariai laiku susirinkti, nes yra daug ką svarstyti. Valdyba

KLAIDOS ATITAISYMAS

Einant Š. K. A. Rėmėjų Dr. jos 17-to seimo protokolui per spandą, pasitaikė klaida. Pp. Šambarai auškojo \$25.00, o ne du ir pusę. Apašt. Maldos ir Tretininkų draugijos auškojo po \$5.00, o ne po \$3.00.

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: BOULEVARD 2800
JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone: REPUBLIC 9723

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
Metropolitan State Bank name
Valandos kasdien nuo 9 iki 5
Pavėdėlio, Sėdėdės ir Pėtnyčios
varasais nuo 6 iki 9
Telefonas CANAL 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPUBLIC 9600

EMIL DENEMARK, INC.

Buick - Cadillac - La Salle

Atsakanti Vartoti Karai

VIDUR-VASARINIS ISPARDAVIMAS

Puikiausios vertybės šių metų žemiausiomis kainomis. Kiekvienas vartotojas karas apskaičiuotas kuo žemiausiai. Nė vienas teislingas patulymas neatskomas. Esme nusistatę paleisti kiekvieną vartotą karą mūsų stakė.

GERESNIAI PASIRINKIMUI NUVEIKITE ŠIANDIEN

BUICK '34, 5 Sedan, 47, tobulam stovų...	545.
BUICK '34, Club Sedan 61, trunk, puikus...	595.
BUICK '34, 5 Sedan, tobulai bėgas...	595.
BUICK '32, 5 Sedan, puikus karas...	450.
BUICK '30, 5 Victoria Coupe, geroj tvarkoj...	175.
CADILLAC '34, 5 Sedan, kaip naujas...	1095.
CADILLAC '34, 2-4 Coupe, tobulas karas...	1295.
CADILLAC '32, 5 Town Sedan, labai geras karas...	745.
CADILLAC '31, 5 Sedan, jokių trūkumų...	345.
CADILLAC '30, 5 Sedan, geroj tvarkoj...	295.
CADILLAC '30, 5 Sedan, geras karas...	195.
CHEVROLET '29, 5 Sedan, žema kaina...	95.
WORD '35, 2 Coupe, kaip naujas, mažai vartotas...	SPECIAL
FORD '34, 2 door Sedan, labai puikiam stovų...	395.
HUPMOBILE '30, 5 Sedan, tvirtas mažas karas...	195.
LA SALLE '31, 5 Sedan, geras karas, žema kaina...	345.
LA SALLE '30, 5 Sedan, geras karas žema kaina...	245.
LINCOLN '33, 7 Sedan, puikiam stovų...	1195.
LINCOLN '31, 7 Sedan, puikus karas, bagenas...	595.
NASH '32, 5 Sedan, šlonai geras vertybė...	295.
PACKARD '34, 5 Sedan, tobulam stovų...	695.
PIERCE ARROW '29, Sedan 7 pasaz. geroj tvarkoj...	150.
PONTIAC '32, 5 Sedan, geriausia vertybė...	295.
PONTIAC '33, 5 Sedan, atsakantis karas prieinama kaina...	395.
PLYMOUTH '32, 5 Sedan, duos gerą patarnavimą...	315.
CADILLAC '34, 2-4 Coupe, tobulas karas...	1295.
CHRYSLER '31, 5 Sedan, geras pirkinys...	325.

Mainykite savo senąjį karą aukščiausia kaina ant vieno iš šių puikių vartotų karų, ir balansą mokėkite patogiais mėnesiniais mokėčiais žemos — kainos G.M.A.C. planu.

EMIL DENEMARK, INC.

3860 Ogden Avenue Tel. CRAWFORD 4100

Šias programas leidžia savo pastangom ir lėšom Peoples rakandų korporacijos krautuvės, 2536 W. 63 st. ir 4183 Archer ave. Rap. XXX

CLASSIFIED

REIKALINGA DARBININKAI

TURIME VIETOS jauniems, lietuviškai-angliškai kalbantiems vyrams automobilių pardavinėjimui. Nereikia prityrimo. Kreipkitės į MR. PIERCE, James Levy Chevrolet Co., 4400 Archer Ave., VIRGINIA 1141

PAIEŠKOJIMAS

Jonas Ričkus paieško savo dėdžių ir tetų kurie yra gyvenę Chicagoje ar jos apylinkėse. Motinos vardas po tėvais Ona Kiburaitė. Bile kokia informacija apie juos praneškite John Ričkus, 4400 So. Wood St., Chicago, Ill. Telefonas YARDS 3426.

RENDON FLATAI

RENDON 5 kambarių flatas Marquette Parke, karštu vandeniu apšildomas. Kreipkitės 6933 So. Washenaw Ave. Taipgi 6 kambarių flatas West Side, pečiūmi apšildomas. Kreipkitės į MIKE KRAUJALIS, 1943 W. Cermak Road.

RENDON 5 kambarių flatas — naujai įrengtas. Pigiai. Labai pigiai tam, kuris prižiūrės pečių. Kreipkitės: JONAS DEGUTIS, 6717 So. Artesian Ave.

RENDON KAMBARIAI ant Dorchester Ave., prie 75th Street gatvėkari linijos. Šviesus. 4 kambariai — \$15.00; 8 kambariai — \$28.00. Kreipkitės į "DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave., CANAL 7790.

RENDON KAMBARYS vaikiniui, su valgiu ar be valgiu. Turi turėti baldinėjimus. Taipgi rendon garadžius. Kreipkitės: 4917 So. Komensky Ave. (Komensky Ave. yra vienas blokas į vakarus nuo Crawford Ave.)

REIKALINGA DARBININKAI

REIKALINGA mergina namų darbiui. Kreipkitės į WILLIAM BARNER. LAWDALE 0819.

BIZNIO PROGA

Parduodama kriaučio biznis. Viskas už \$125. Parlavimo priežastis: liga. Kreipkitės 6645 So. Mozart.

PARDAVIMUI BUČERNĖ

Pardavimui moderniška bučernė su namu arba be namo. Naujas namas ir fikšieriai. Arba mainysiu ant privatiško namo. Našlei sunku užlaikyti. Kreipkitės 4456 So. California Ave. arba telefonokite LAFayette 2952.

PARDAVIMUI NAMAS

DIDŽIAUSIAS BARGENAS. Esu priverstas parduoti namą. 4 po 4 kambarius. Geriausias stov. Vertas \$3,500 tik už \$1,800. Greitai atsiskaukite po antrašu 3604 So. Emerald Ave.

PARDAVIMUI ŪKIS

PARDUODAMA 80 akierių ūkis nišiai. Gera žemė, viskas augs. Visas informacijas sužinosite pas J. BARAUSKAS, savininkas 1301 So. 50th Court Cicero, Illinois

PARDAVIMUI 40 akierių žemės, 14 akierių dirbama. Gera, lyvi žemė. Užtekina malku kūrui. Ant main highway. 3 keliai eina pro ūkį. Dvi mylios nuo miesto. Busai paimeva vaikūčius ir mokyklą iš namu. Visas ūkis aptvertas mežta dratine tvora ir tvoros perskyrimai. Namas: 20'x28'. 4 kambariai ir kamara apačioj, 4 kambariai ir koridoriai viršui. Išsitas beismantas. Daržinė: 14'x32'. Dvieju karų garadžius. Išvežtas šulins tuoj prie duru. Kaina \$1,250. Kreipkitės STEVE SIMON, Ingalls, Michigan.

SUKYS - DOODY - ANTONISEN INC
3320 So. Halsted Street
PHONE: YARDS 5215
DABAR Pirmus Morgičius Skolinam ir Perkam REAL ESTATE
Visokios Rūšies Insurance — Ugnies, Viesulo, Automobilų, Stiklų ir t. t.

DAROME MORGIČIUS

Gerom Išlygom

B. R. PIETKEWICZ

2608 West 47th St.

LAFayette 1083

Chas. Chasas
Lietuvis
savininkas

AUTHORIZED

HUDSON - TERRAPLANE

SALES AND SERVICE

CHASAS MOTOR SALES

2037-41 W. CERMAK ROAD

Tel. CANAL 2469

CHICAGO